N^RO 32

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego Imperatora Całey Rossyi.

z *Wilna VS.* 21 Kwietnia 1800 w Sobotę

Z Petersburga VS. 10 *Kwietnia.*

Następuiące połki dragońskie w iedno połączone będą dla uformowania połkow 10 szwadronowych Obreskowa i Langa, *Szefem* naznacza się General kawaleryi Obreskow; Puszkina i Gruszeckiego, Szef General Maior *Puszkin*. Sakena 2 i Zimana Szef General Maior Saken 2. Leibgwardyi regimentu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI General Maior Sukin 2 naznaczony Szefem regimentu muszkieterow dawniey Katenina, i kommendantem *Odessie*. Teyże leibgwardyi General Maior *Sukin* 1 będzie kommendantem batalionu przedtym Sukina 2. General Lieutenant Katenin uwalnia się od służby. General Lieutenant Gruszecki, General Maiorowie Lang i Ziman uwalniaią się od służby z mundurem. Oddalony dawniey od służby General Maior Iwanow otrzymał dimissyą.

Swity JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Maior Chomentowski 1 otrzymał rangę Podpołkownika. Kolleski Assessor Kadomcow ktory się znaydował przy elekcyi Kirgiskiey mnieyszey Ordy Hana Aiczuwaka, otrzymał stopień następuiący. Nowo ustanowionego Poczt-Amtu Sibirskiego w Tobolsku Direktorem naznaczony Kolleski Konsiliarz Kropotow; na mieyscu iego w Kazanie Poczt Direktorem został Kolleski Konsiliarz Karpek. Imperator Jmć roskazał, ażeby odtąd nie brano poszlin za przyłożenie Monarszey pieczęci do Diplomatow na godność Xiążęcą. Aktualni Tayni Konsiliarze: Xiąże Gagarin, i Derżawin zasiadać będą w Kommissyi, ktorey obowiązkiem iest zbierać prawa Państwa Rossyiskiego.

z *Wiednia* 16 *Kwietnia z Gazety Wiedeńskiey.*

D. 6 w Budzie stolicy Krolestwa Węgierskiego, w Krolewskim zamku, dokończona wspaniałey budowy Kaplica dworska dla Wielkiey Xiężny, Arcy Xiążęcia Palatina małżonki, Alexandry *Pawłowny*, uroczystym obrządkiem poświęcona została przez Archi Prezbytera, orderow S. Andrzeia i S. Anny Kawalera Samborskiego. *Po* zakończonym nabożeństwie, i odprawioney Liturgii obrządkiem zwyczaynym Prawowierney Cerkwi wschodniey, nastąpiły modlitwy, za długie życie i szczęśliwe panowanie Imperatora Jmci wszech Rossyi, Cesarza Jmci Rzymskiego, i obu familii krwią połączonych.

Trwaiące nad zwyczay długo zimna, gory śniegiem okryte, ostre wiatry, nie pozwalały do tychczas armii Austryackiey dawno gotowey na skinienie wodzow swoich, przeciw nieprzyiacielowi dokazywać we Włoszech. Nastąpiły nakoniec dni pogodnieysze. Zatym General Kawaleryi Melas postanowił wkroczyć do kraiu Liguryiskiego; wiele regimentow zgromadziło się w oka mgnieniu pod Acqui, zkąd d. 5 teraznieyszego mieśiąca głowną kwaterę przez Cairo, Carcare, Malere, Cadibona, do Monte Ajuto przenieśiono; czekamy ztamtąd wkrotce ważnieyszych rapportow.

Pogłoski o nastąpić wkrotce maiącym pokoiu nie upadaią, chociaż więcey niż wątpliwa rzecz iest, ażeby mogł nastąpić przed zakończeniem drugiey kampanii; cożkolwiek będzie, papiery nasze od dni kilku 4 procentami w gorę poszły, iak więc bywać zwykło pospolicie przy końcu woyny. Mowią niektorzy, że Krol Jmci Pruski ofiarował pośrzednictwo swoie, Mocarstwom zprzymierzonym; Hiszpania też do ugody namawiać nie przestaie; słychać że Dwor Berlinski propozycye niedawno podane od Konsula Buonaparte osądził zdolnemi pokoy Europie przywrocić; tym większa ciekawość wiedzieć iakie są; taiemnica nie długo zachowaną bydź może w dziele tak ważnym.

W *Palermo* była wiadomość, iż kommenderuiący w Valetta General Vaubois niedostatkiem żywności przynaglony, prosił oblężeńcow o 15 dniowe broni zawieszenie, przyrzekaiąc twierdzę poddać, ieśliby w tak krotkim przeciągu czasu nie ode-

brał posiłkow ze Francyi, lub roſkazow przeciwnych. Wysyłamy codziennie tyſiące żołnierza nowo zaciężnego do armii Nad Reńſkiey i Włoſkiey; wszyſtkie już regimenta polowe nad komplet ſą dopełnione; o formowaniu rezerwowych woyſk w kraiu Weneckim i Bawaryi nie ma żadney pewności. Nie wszyscy tu chcą wierzyć, ażeby wyspy dawniey Weneckie ſkładać miały udzielną Rtę, którey Protektorką będzie Porta Ottomańſka, nie biorąc daniny lub haraczu. Wielu Generałow Auſtryackich, iakiemi ſą: Klenau, Karaiczay, &c z pod Generała Melas przeszło pod kommendę Barona Kray.

Jeśli wiarę dać mamy oſtatnim z Conſtantinopola rapportom, armia Generała Kleber uſtępuiąca z Egiptu nie liczy nad 5 tyſięcy żołnierza do boiu zdatnego; więcey nierównie ieſt chorych: ſamych ślepych 3 tyſiące. Naypięknieyszą cząſtką Tureckiey zdobyczy będzie ogromna artillerya; Buonaparte bardzo porządną ludwisarnię założył w Cairze. Prywatne liſty z Państw Ottomańſkich znać daią, iż powszechnym ieſt żądaniem przednieyszych obywatelow uſkutecznienie rządowey odmiany. Pragną Turcy razem i Grecy mieć Monarchią na pewnych i niewzruszonych prawach ugruntowaną; dzieło pożądane dla ludzi ſpokoyność domową lubiących, którą codziennie wzruszać zwykli Baszowie, od lat kilkudzieſiąt nadzwyczaynie częſto bunt podnoszący przeciw Porcie, co w dawnieyszych czasach rzadko ſię zdarzało.

Cesarz Jmć pisał własną ręką liſt do nowo obranego Oyca S. z powinszowaniem wſtąpienia na Apoſtolſką ſtolicę Piotra S. na potrzeby zaś Dworu, przeſłać kazał 30 tyſięcy czerw: zł. Wkrótce do Wenecyi iechać maią nadzwyczayni Poſłowie. Biega po głoſka iż Pius 7 prosi o przywrócenie ſobie Państw Kościelnych, nie wyłączaiąc nawet Bononii, Ferrary, Rawenny Cisalpinom uſtąpioney. Odpowiedź nie wiadoma. Generałowi Melas Monarcha zalecił Genuę dobywać czym prędzey, choćby to naywięcey kosztowało.

z Londinu 11 Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin

Kapitulacya między Wielkim Wezyrem a Generałem Kleber zawarta w Egipcie sprawiła u nas powszechne nieukontentowanie. Wielką maiąc opinią o talentach Sidneia Smith, nie chcieliśmy wierzyć, ażeby do tego dzieła należ ł. Z 8 tyſięcy Francuzow żaden nie powinien był powrócić do Oyczyzny; morzem przedzieleni nieprzebytym, zewsząd niedoſtatkiem ściśnieni, broń złożyć mieli. Nawet niektórzy domyślać ſię zaczynaią, że Wodzowie Republikantscy Ottomanow sztuką podeszli. Dziś inaczey o tym zdarzeniu sądzić zaczynamy,

Miał ieszcze przed Kapitulacya Kleber więcey 20 tyſięcy Francuzow; wyłączywszy chorych mógł 14 tyſięcy w pole wyprowadzić opuściwszy miaſta Egiptſkie; Grecy i Koptowie w kraiu mieszkaiący, Turkom nienawiſtni, podeyrzani, lękaiąc ſię ich zemſty, pewnie dzielną pomoc daliby w potrzebie przychodniom. Wezyr miał wprawdzie woyſko liczne; lecz dziſieysze Janczary i Szpahy niemaią żadnego podobieńſtwa do poprzednikow swoich, którzy Państwo Ottomańſkie w Europie, Azyi, Africe, założyli. Swiadczą Angielſcy Officyerowie, iż malutka twierdza, Larisch byłaby nie dobytą dla 12 tyſięcy Turkow z armii wybranych, bez pomocy naszey. Europeyſka taktyka tłumem i nieładem pokonać ſię nie da; widzieliśmy ieyſkutki pod Abukir i Damiette, gdzie Sidney Smith oſtatki woyſk Ottomańſkich do morza wpędzone, z trudnością ratował.

Wielki Wezyr mniey chwały niż zdobyczy ſzukał na wyprawie; w marszu przez Azyą do uprzykrzenia długim tyſiące urzędnikow złożył, innych śmiercią ukarał; Baszowie lękaiąc ſię podobnego losu odpor go towali; Sidney Smith ledwie zgodę powierzchowną przywrócić potrafił z Ghezzarem Siryi wielkorządcą, bez którego pomocy trudno było przechodzić do Egiptu tak dalece, że już nie żartem Ottomańscy wodzowie myślili Syrią od Afriki murem przedzielić, dla wſtrzymania Francuzkich naiazdow. Nie tskim zaiſte ſposobem Selim, Soliman, i Cuprogli Monarchii Tureckiey granice rozszerzyli.

Na te okoliczności wzgląd maiąc, chwalić trzeba kapitulacyą; czyli Sidney Smith miał prawo ią podpisywać oſtatecznie, czyli Lordowie Keith i Nelson będą obowiązani dotrzymać, zoſtawmy czasowi; już albowiem Rząd i Admiralicya ſtosowne roſkazy przeſłała do morza śrzodziemnego. Wspomnieć iednak trzeba niektóre szczeguły sciągaiące ſię do przerzeczoney kapitulacyi. Generał Desaix proſzące o ugodę wyraził: zaięcie Egiptu było przyczyną woyny nowey między Europeyſkiemi Mocarſtwami; uſtąpienie z kraiu Francuzow może pokoy powszechny przybliżyć; niech tylko Porta wróci RPtey wszyſtko co zabrała (na odnodze Adryatyckiey wyspy dawniey Weneckie) niech wszyſtko poſtawi na tym ſtopniu iak przed woyną było, Generał Kleber wnet uſtąpi z Egiptu.

Odpisał Sidney Smith, że Mocarſtwa zprzymierzone o pokoy traktować nie mogą w Egipcie, ponieważ Generał Kleber nie ma do tego mocy zupełney. Jeżeli zaś uſtąpienie Republikantow z Ottomańſkiey Prowincyi może przybliżyć pokoy pożądany, armia Francuzka i iey Wodzowie powracaiąc do Oyczyzny zaſłużą na pochwałę przed światem. Przez wzgląd na męſtwo i odwagę w obronie Egiptu nie raz okazaną Generał Kleber z bronią, bagażami, wyciągnie. Jnne warunki ſą już wiadome.

Lord Bridport donofi, że nowa Hifzpanow efkadra z Ferrolu żegluie do Breftu: taż sama bydź mufi, która zefzłego roku z Ferrol do Rochefort, zkąd znowu do Ferrol żeglowała. Całą potęgę w iedno mieysce zgrzomadzić ufiluie nieprzyiaciel; niedawno kilka okrętow z Rochefort przeszło do Breftu; tym bardziey przekonani iesteśmy że Buonaparte zamyśla o wyprawie Jrlandzkiey. Flottę naszą wzmocnić Admiralicya kazała. W pomienionym Króleftwie naywięcey w Hrabftwach Limerich, i Kildare i kilku innych powiększa fię zuchwalftwo rokofzanow; w oftatnich rapportach znaleźliśmy fmutną wiadomość o zamordowaniu wielu osob, spaleniu domow, znifzczeniu maiątkow, pod prawem nawet Marsowym.

Xiąże d' York spadł z konia szczekaniem psów ulęknionego, i ciężko dziś choruie; lekarze czynią nadzieię. Tegoż czafu Król Jmć miał podobny przypadek bez żadney szkody na zdrowiu. *Flotta na* wyprawę taiemneą pod żagle iuż wyfzła; fkłada fię z 18 woiennych, więcey nierównie ftatkow przewozowych, na które woyfka lądowego zabrano 20 tyfięcy; w kilka god in wszyftkie do portow odpędzone zoftały przeciwnym wiatrem. Słychać że Lord Duncan fkłada kommendę na morzu północnym; zaftąpi mieyfce iego Admirał Dickson. W Jndyi wschodniey ponieśliśmy ftratę bardzo znaczną; naprzod korsarze Francuzcy w odnodze Bengalfkiey zabrali nam 17 ftatkow Kupieckich; wkrótce potym burza ftraszliwa w porcie Bombay wiele ich zatopiła; w tych obu zdarzeniach Kompania Wschodnia 4 okręta bogato ładowne ftraciła.

Jemaulabad twierdza poddała fię woyfku Angielfkiemu; tym sposobem panuiemy w całym iuż Króleftwie Mysore. Wezyr Aly, który zeszłego roku zboieckim sposobem zaproszonych do fiebie kilku wschodniey kompanii urzędnikow zamordował, nam ieft wydan, za przyrzeczoną cenę 50 tyfięcy FS. Amerykańfcy kupcy tak wielki dziś handel prowadzą w Azyi wschodniey, iż wkrótce nie tylko własny kray, ale też część podobno znaczną Europy opatrywać będą mogli towarami Jndyifkiemi, Chińfkiemi, &c. Biega pogłofka, iż iedna z Efkadr Angielfkich przeznaczona ieft do przeprowadzenia Francuzow z Egiptu płynących do Toulonu.

z *Paryża* 11 *Kwietnia* z *Gazety Frankfortfkiey*

General en chef Berthier wyiechał do Dijon; ten Officyer woiował iuż w 4 częściach świata; w Ameryce przez r. 1783: w Europie odprawił wszyftkie rewolucyine kampanie; nakoniec był z Konsulem Buonaparte w Egipcie i Siryi. R. 1789 gdy Marszałek Xiąże de Broglio kommenderował armią pod Paryżem zgromadzoną, Berthier był Adjutantem iego. Do Dijon przyciągnęła iuż druga kolumna armii rezerwowey z 12 tyfięcy złożona. Murat naznaczony Szefem całey kawaleryi. Armie nad Reńfka i Włofka, owszem wszyftkie inne krzywym dziś okiem poglądaią na armią rezerwy; na tę wyłał rząd całą trofkiwość; ta ze wszyftkich naylepiey ieft odziana, płatna, w żywność opatrzona; chociaż mówić nie można, żeby innym na koniecznych potrzebach zbywało.

Zgromadzenie prawodawcze przed rozwiązaniem swoim względem teftamentow poftanowiło: iż każdy obywatel może część maiątku naywięcey czwartą według upodobania zapifać, resztę zaś dzieciom lub krewnym zoftawić powinien. Z Genui wiadomość odbieramy, iż General Massena wyznaczył Deputowanych do traktowania z rokoszanami Fontanabuona i Polcewera; rozpoczęły fię negocyacye w Recco; czekamy końca ich pomyślnego. General *H*edouville ogląda teraz wszyftkie Departamenta zachodnie, które sam niedawno pokoiem obdarzył, wszędy go lud iako zbawcę z radością przyimuie. Xiądz Bernier i niektórzy inni Szuanow przedtym do woyny powracaią do Vendei; wyznaczeni przez Generała Brune Officyerowie szukaią pilnie *armat ukrytych, utaioney broni, ammunicyi; wiele* zapasow woiennych tym sposobem znaleziono, więcey dobrowolnie wydaią uspokoieni dziś mieszkańce; tak iż dziwi fię nie ieden, że Direktorowie bywsi nie wiedzieli o *tak ftrasznym* przygotowaniu po tak wielu mieyscach razem uczynionym do powftania.

Stan osady, Jsle de France zwaney, opłakansy ieft; ci którzy dziś rządzą, iuż raz dzieniąty mieszkańcow bardzo wielu na deportacyą fkazali; ludności ubyło część trzecia, handel upadł zupełnie i kredyt, rolnik przyszedł do ubóftwa. 50 tyranow, z których żaden kraiowcem nie ieft i żadney nie ma dzierżawy, wyspę znifzczyli. Jeśli Konsul zechce porządek przywracać, iuż będzie późno; papierowych pieniędzy ieft tam dziś za tyfiąc millionow; gotowiznę wszyftką wydarli obywatelom przywłaściciele; ci gdy niepespieczeńftwo poftrzegą, maiąc w ręku okręta z doftatkami niezmiernemi pôydą do Jndyi wschodniey, lub Ameryki północney; zoftawuiąc smutną po sobie pamiątkę: nędzę, między obywatelami niezgodę, i zły przykład.

Nieiaki Boucherot z Londinu za paszportem Batawfkim przybyły, zprowadzał ztamtąd znaczne fummy, ogułem więcey 3 millionow liwrow wynoszące; poszedł do aresztu, powiadaią iż zamyślał gotowiznę ludowi rozdawać namawiaiąc do rozruchow; zdąd pogłofka o fpifku niedawno odkrytym zmyślona. Rozmawiaiąc o nim Buonaparte: to dziwna, powiedział, od początkow naszey rewolucyi rząd ufiłował wmówić ludowi Francuzkiemu że fą kleione fpifki prze-

7. Sukcessorowie a osobliwie Wierzyciele zmarłych w przeciągu prac Kommissyi wspólney, chcąc bydź w stanie do uzyskania Rekonnoissansow tymże należnych, złożyc dokument autentyczny od Urzędu sobie przyzwoitego względem ważności prawa ich do sukcessyi będą powinni.

8. Toż samo maią zachować Plenipotenci którzy się iuż przed wspólną trzech Nayiaśnieyszych Dworow Kommissyą w imieniu sukcessorow stawili.

9. Cessye przez które Wierzyciele swoich pretensyi innym odstępuią, wymagaią podobnież form Juryzdycznych, i na ręce Pełnomocnych Kommissarzy Jego Cesarskiey Mci wszech Rossyi składane będą.

10. O piekunowie lub ich Plenipotenci chcąc uzyskać sierocie summy, obowiązani są złożyć niewątpliwe dowody okazuiące prawo ich które maią do administrowania interessow i maiątku małoletnich, bez czego uzyskać Rekonnoissansow nie będą mogli.

11. Wierzyciele niedopełniaiący wyżey wyrażonych przepisow, bądź iako kredytorowie, bądź iako sukcessorowie lub opiekuni, należnych im Rekonoissansow nie uzyskaią, ale te do depozytu przyzwoitych im Urzędow oddane będą, których będzie staraniem przyiąć ie do kass swoich i wydać komu z prawa należyć się okażą.

12. Wierzyciele których summy są w części lub w całości przyaresztowane, swych Rekonnoissansow nieuzyskuią, lecz te u przyzwoitego im Urzędu złożone zostaną, chybaby dobrowolna w tym ugoda między stronami nastąpiła, do czego się chętnie Pełnomocni Kommissarze Jego Cesarskiey Mci przychylą.

Zacząwszy od dnia 23 Maia VS. 3 Czerwca NS. aż do dnia 21 Czerwca VS. 1 Lipca NS. roku bieżącego wszyscy Wierzyciele będą obowiązani stawić się przed Pełnomocnemi Jego Cesarskiey Mci Kommissarzami po uzyskanie Rekonnoissansow, po upłynieniu zaś tego terminu za upadłych w ich prawie uważani będą.

Oto są Numera, nazwiska Osob i Summy dla tychże przez Kommissya wspólną trzech Nayiaśnieyszych Dworow przyznane, które na Schedę skarbu Jego Imperatorskiey Mci wszech Rossyi przypadły, wszyscy zaś inni tu nieumieszczeni żadnego prawa do tegoż skarbu nie maią.

I. Z pomiędzy długów ś. p. Króla Jmci Stanisława Augusta.

Nro 10. do 13. Sanguszko Janusz Xiąże czer: złł: 6,450. N. 25. Littlepage Ludwik Kawaler czer: złł: 24,000. N. 29. Rzewuski Franciszek czer: złł: 3072. złł: 13. gr: 15. N. 42 i 43. Duhamel czer: złł: 4000. N. 67. Borch Michał Hrabia czer: złł: 4000. N. 69. Poniatowski Fabian sekretarz Królewski czer: złł: 2000. N. 102. Kawecki podkoniuszy czer: złł: 1,500. N. 106. Kochański major czer: złł: 1,000. N. 107. Axamitowski maior i podkoniuszy czer: złł: 1,000. N. 108. Puzyna sekretarz gabinetowy czer: złł: 2,000. N. 111. Boekler pierwszy Doktor Królewski czer: złł: 5000. N. 129. Rudnicka Katarzyna czer: złł: 2,000. N. 143. Ogiński Michał Hrabia Hetman Litt: czer: złł: 2,613. złł: 8. N. 161. do 162. Worcell Stanisław czer: złł: 2,000. N. 184. do 189. Dulski Ignacy Stolnik czer: złł: 20,555. złł: 10. N. 175. Grabowska z Szydłoskich cz: zł: 20000 N.. 202. Grabowski Stanisław kawaler Maltański czer: złł: 18,000. N. 251. Puzyna Kniaź sekretarz czer: złł: 2,000. N. 259. Grabowski Michał Generał Adjutant czer: złł: 5,000. N. 260. Kontrym Kanonik Wileński cz: zł: 275. N. 270. Wilga Ludwik Woiewoda cz: zł. 4188. zł. 6. N. 272 Czapski Grzegorz cz: zł: 333. zł: 6. N. 278. Pletting Jan cz: zł. 180. N. 279. Woyna Józef Półkownik cz: zł. 416. zł. 12. N. 280. Granowski Stefan cz: zł. 480. N. 300. Szwykowski Józef Szambellan cz. zł. 416. zł. 12. N. 342. Dworzański Jan cz: zł. 2495. zł. 15. N. 375. Schmid Aptekarz Grodzieński cz: zł. 1478. zł. 17. gr 20. N. 379. do 382. Chaudoirs (bracia) cz: zł. 13,415. N. 408. Puths (wdowa) cz: zł. 600. N. 452. Szwykowski Kazimierz cz: zł. 191 zł. 12. N. 475. Zakon Bazylianow cz: zł. 488. zł. 16. N. 482. Czetwertyński Marcelli Xiąże cz: zł: 1296. zł: 9. gr: 15. N. 483 Temuż cz: zł. 1296. zł. 9. gr. 15.

Reszta w następuiącym Numerze.